

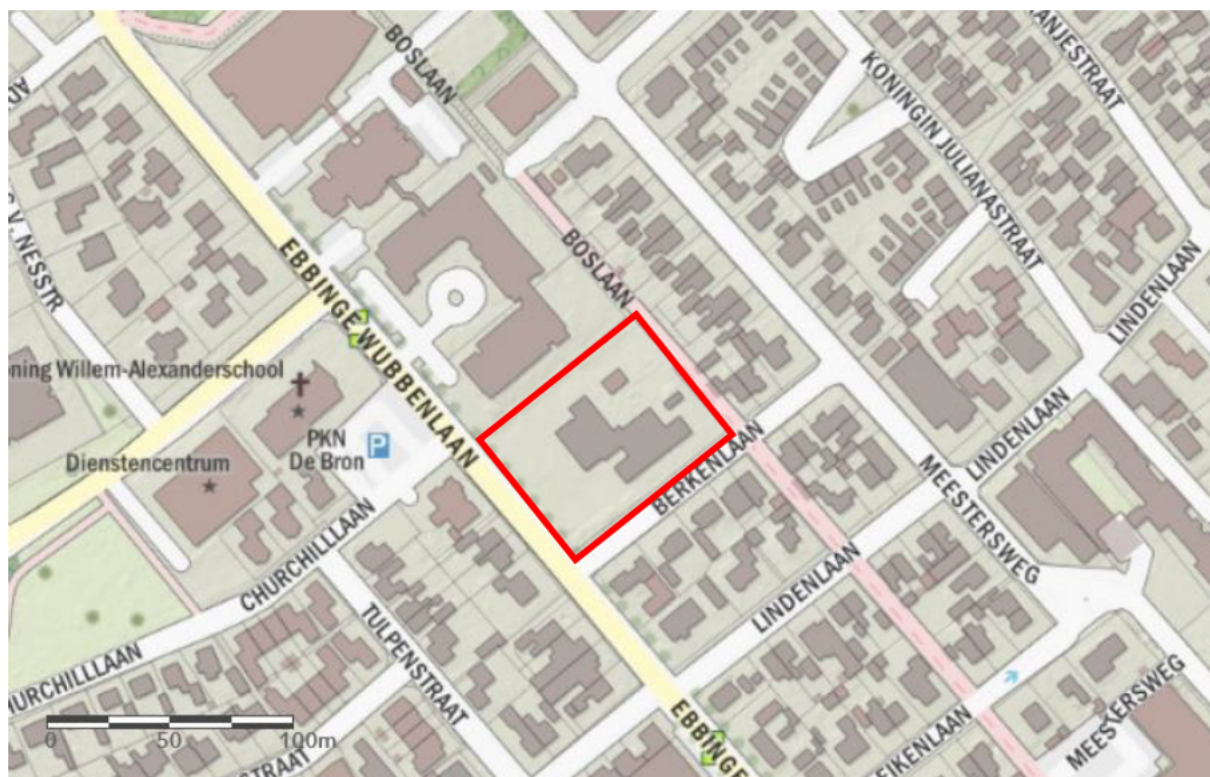
Quicksan Wet Natuurbescherming Berkenlaan 1-3, Staphorst

Auteur: Ing. [REDACTED] Projectnr: 22-18 Projectstatus: Concept, 24 juni 2022

Aanleiding en doelstelling

Vanwege de beoogde herontwikkeling van de locatie van het dienstencentrum aan de Berkenlaan 1-3 te Staphorst (figuur 1) heeft Bunskoek Natuurlijk (in opdracht van de initiatiefnemer) een quickscan natuurtoets uitgevoerd in het kader van de Wet Natuurbescherming.

De ingrepen in het plangebied kunnen effect hebben op beschermde natuurwaarden. De Wet Natuurbescherming verplicht vooraf te toetsen of plannen conflicteren met beschermde gebieden en soorten in of nabij het plangebied. Deze quickscan is bedoeld om inzicht te verkrijgen in (mogelijk) aanwezige beschermde soorten en de ligging ten opzichte van beschermde gebieden. Vervolgens worden eventuele effecten van het plan op beschermde waarden in beeld gebracht. Het uitgevoerde onderzoek en de resultaten er van zijn in voorliggende notitie beschreven.

Figuur 1: Ligging planlocatie (rood omlijnd) aan de Berkenlaan binnen de bebouwde kom van Staphorst. Kaartondergrond: Open Topo / ESRI Nederland 2022.

Huidige situatie en beoogde ontwikkelingen

De planlocatie omvat de bebouwing van het dienstencentrum en omliggend terrein op de hoek van de Ebbinge Wubbenlaan met de Berkenlaan in Staphorst (figuur 2). Het omliggende terrein bestaat uit verharding, overdekte fietsenstallingen, gazon, enkele bomen en ander gemeentelijk groen. Figuur 3 en 4 geven een beeld van de huidige situatie.

Figuur 2: Exacte begrenzing van het plangebied (binnen rode omlijning) aan de Berkenlaan te Staphorst.

Figuur 3: Beeld van de voorzijde van het huidige Dienstencentrum (situatie 27 april 2022).

Figuur 4: Beeld van de achterzijde van het Dienstencentrum (situatie 27 april 2022).

De plannen op de locatie voorzien in de realisatie van 23 appartementen en een nieuw Dienstencentrum met omliggend groen en 48 parkeerplaatsen (figuur 5). De appartementen zijn verdeeld over drie woonblokken, waarbij het nieuwe Dienstencentrum in het blok aan de Berkenlaan is gesitueerd. Om dit plan uit te kunnen voeren is de sloop van de huidige bebouwing noodzakelijk. Daarnaast dienen er enkele bomen en struiken verwijderd te worden. De opgaande bomen aan de zijde van de Ebbinge Wubbenlaan blijven behouden.

3

Model 2d

AANTALLEN

BLOK 1	7 appartementen + 4 onder de kap
BLOK 2	6 appartementen onder de kap 6 beuken Dienstencentrum (420 m ² BVO)
BLOK 3	2 appartementen + 4 onder de kap
totaal	23 appartementen + 420 m² DC
23 x 1,4	= 32,2
420 m ² x 3,7	= 15,5
totaal	= 47,7 = 48 parkeerplaatsen
nu getekend	= 48 parkeerplaatsen

Figuur 5: Stedenbouwkundig ontwerp nieuwe situatie (bron: initiatiefnemer, versie 1 februari 2022).

Werkwijze

Op 27 april 2022 is de locatie bezocht en een quickscan uitgevoerd. Omdat broedende Huismussen niet op voorhand konden worden uitgesloten is op 11 mei 2022 een tweede bezoek gebracht aan de locatie, tevens is hierbij de bebouwing van binnen geïnspecteerd (voor zover mogelijk). Hierdoor is een goed beeld ontstaan van de (potentieel) aanwezige beschermde soorten. Voorafgaande aan het veldbezoek is doormiddel van beschikbare literatuur, online raadpleegbare websites met verspreidingsgegevens van pgo's (o.a, RAVON, SOVON, Vlinderstichting, Zoogdiervereniging, FLORON, telmee.nl) en expert judgement een goed beeld verkregen van de (potentieel) te verwachten beschermde soorten in of nabij het plangebied. Daarnaast is beoordeeld of de plannen negatieve gevolgen kunnen hebben voor beschermde gebieden (Natura 2000 / Natuurnetwerk Nederland) doormiddel van het raadplegen van online kaartviewers van de Provincie Overijssel over dit onderwerp.

Bevindingen

Onderdeel: Gebiedsbescherming

Natura 2000

De planlocatie ligt op ruim 5 kilometer afstand van Natura 2000-gebied Olde Maten en Veerslootslanden en bijna 6 kilometer van Natura 2000-gebied Wieden¹. Directe effecten, zoals ruimtebeslag van de ontwikkelingen binnen deze Natura 2000-gebieden zijn niet aan de orde. Gezien de forse afstand en de beperkte omvang van de ontwikkeling zal er tevens geen sprake zijn van negatieve effecten door (een toename van) stikstofdepositie op de instandhoudingsdoelen van deze Natura 2000-gebieden. Stikstofdepositie als het gevolg van het project vormt voor de omgevingsvergunning daarom geen strijdigheid met de Wet Natuurbescherming. Ten aanzien van stikstof is het plan daarom uitvoerbaar.

4

Natuurnetwerk Nederland

Volgens de digitale kaartviewer van de provincie Overijssel (geraadpleegd op 11 mei 2022) is het plangebied geen onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS).

De dichtstbijzijnde gebieden die onderdeel zijn van het NNN (Boswachterij Staphorst, Reestdal, Meppelerdieplanden en Olde Maten) liggen op 2,5 tot 5 kilometer afstand van de planlocatie. Er is dus geen sprake van ruimtebeslag binnen het NNN. Bovendien is het plan beperkt van omvang en ligt het plangebied in de bebouwde kom. Hierdoor zijn er ook geen negatieve uitstralende effecten op de natuurwaarden binnen het NNN te verwachten. Vervolgstappen in het kader van het Natuurnetwerk Nederland worden daarom niet noodzakelijk geacht, het plan is in dit kader uitvoerbaar.

¹ Kaartviewer Atlas van Overijssel – Provincie Overijssel (geraadpleegd op 11 mei 2022)

Onderdeel: Soortenbescherming

Vleermuizen

Alle vleermuizen zijn in de Wet Natuurbescherming strikt beschermd en tevens opgenomen in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Onder de bescherming vallen met name de verblijfplaatsen, maar ook belangrijk foerageergebied en onmisbare vliegroutes zijn beschermd.

De bebouwing is geschikt als (potentiële) verblijfplaats voor vleermuissoorten als Gewone en Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger en mogelijk Gewone grootoorvleermuis. Met name onder de pannendaken en achter betimmeringen zijn ruimtes aanwezig die geschikt kunnen zijn als verblijfplaats. Op de vlieringen zijn geen sporen van vleermuizen (uitwerpselen en/of prooi-resten) aangetroffen. De aanwezige spouwmuur is niet goed toegankelijk voor vleermuizen omdat de ventilatiegaten zijn afgesloten met roosters. In de bomen op het terrein worden geen verblijfplaatsen verwacht omdat er geen geschikte holtes/loszittende schorsplaten aanwezig zijn. De sloop van de bebouwing kan tot gevolg hebben dat vaste verblijfplaatsen van vleermuizen verdwijnen. Het is dan ook noodzakelijk om hier aanvullend onderzoek naar te laten doen in de periode mei-september. Mochten er verblijfplaatsen aanwezig zijn dan is het aanvragen van een ontheffing in het kader van Wet Natuurbescherming noodzakelijk.

De locatie is naar verwachting beperkt van belang voor vleermuizen als onderdeel van hun foerageergebied of vliegroute. Bovendien zal de locatie door de beoogde ontwikkeling niet minder geschikt worden voor foeragerende en/of migrerende vleermuizen. Negatieve effecten op foerageergebied en vliegroutes van vleermuizen kunnen hierdoor worden uitgesloten. Aanvullend onderzoek naar deze functies wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

5

Overige (grondgebonden) zoogdieren

Er worden geen vaste verblijfplaatsen van juridisch zwaarder beschermde grondgebonden zoogdieren (zoals Steenmarter en Egel) verwacht op de locatie omdat de bebouwing niet toegankelijk is voor eerstgenoemde soort en er op het terrein geen geschikte voortplantings- en overwinteringslocaties aanwezig zijn voor laatstgenoemde soort. Vervolgstappen zijn daarom niet noodzakelijk.

In het plangebied zijn daarnaast uitsluitend vaste rust- en verblijfplaatsen van een aantal algemene zoogdiersoorten te verwachten zoals huisspitsmuis, bosmuis en rosse woelmuis. Voor deze soorten geldt in Overijssel een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de Wet Natuurbescherming. Wel geldt altijd de zorgplicht, dit betekent dat de ingrepen het beste uitgevoerd kunnen worden in de minst kwetsbare periode van genoemde soorten. Dit is de periode tussen voortplanting en overwintering (september-november).

Broedvogels

De bebouwing is in potentie geschikt als nestplaats voor Huismus. Nestplaatsen van deze soort zijn onder de Wet Natuurbescherming jaarrond beschermd. Daarom is op 27 april en 11 mei 2022 de bebouwing onderzocht op nestelende Huismussen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017). Hierbij zijn geen nestplaatsen en/of broedverdachte exemplaren waargenomen. Wel werden her en der foeragerende exemplaren waargenomen in het plangebied,

maar deze broeden in de woningen in de directe omgeving. Andere jaarrond beschermde nestplaatsen van vogels (zoals van Gierzwaluw) worden in het plangebied niet verwacht omdat de bebouwing voor deze soorten toegankelijk is, aanvullend onderzoek naar dergelijke soorten wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

In het plangebied broeden naar verwachting wel diverse algemene soorten van groenstructuren in de bebouwde kom zoals Heggenmus, Merel, Winterkoning, Roodborst, Zanglijster en Vink. In één van de schoorstenen broedt een paartje Kauwen. Bij sloop van de bebouwing en het verwijderen van beplantingen zal rekening moeten worden gehouden met deze vogelsoorten. De werkzaamheden worden daarom bij voorkeur uitgevoerd buiten het broedseizoen (de meeste vogels nestelen in de periode maart tot en met juli). Laat dit vooraf controleren door een ter zake kundige.

Overige beschermde soorten

In het plangebied zijn geen zwaarder beschermde plantensoorten, reptielen, amfibieën, vissen, insecten of weekdieren aangetroffen of te verwachten omdat potentieel leefgebied daarvoor ontbreekt. Wel is het niet uitgesloten dat er enkele Gewone padden, Bruine kikkers en/of Kleine watersalamanders overwinteren in het plangebied. Voor deze algemene amfibieënsoorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Wet Natuurbescherming. Om schade te minimaliseren kunnen de ingrepen het best buiten de kwetsbare overwinteringsperiode uitgevoerd worden.

Conclusies en vervolgstappen

Op basis van het voorgaande wordt geconcludeerd dat er vanuit de Wet Natuurbescherming (onderdeel gebiedsbescherming) er geen belemmeringen zijn voor de ingrepen op de locatie. Vanuit de soortenbescherming is nog wel een vervolgstap noodzakelijk, zie hieronder.

Vleermuizen

De bebouwing is geschikt als (potentiële) verblijfplaats voor vleermuizen. De sloop van de bebouwing kan dus tot gevolg hebben dat vaste verblijfplaatsen van vleermuizen verdwijnen. Het is dan ook noodzakelijk om hier aanvullend onderzoek naar te laten doen in de periode mei-september². Mochten er verblijfplaatsen aanwezig zijn dan is het aanvragen van een ontheffing in het kader van Wet Natuurbescherming noodzakelijk.

Broedvogels

Werkzaamheden die (in gebruik zijnde) nestplaatsen van vogels (incl. hun functionele omgeving) verstoren of beschadigen dienen te allen tijde te worden voorkomen. Dit is voor de meeste soorten mogelijk door de uitvoering van de werkzaamheden in elk geval op te starten in de periode voor half maart en na eind juli of het plangebied vooraf te controleren op broedende vogels en nesten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Indien daaruit blijkt dat er op dat moment geen vogels aan het broeden zijn dan kunnen de werkzaamheden aanvangen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd, maar is het van belang of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum.

7

Aanbeveling: natuur-inclusief bouwen

Vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen zijn typische soorten van de bebouwde omgeving. Wat is een zomer in stad of dorp zonder het geluid van gierzwaluwen hoog in de lucht of tjlpende mussen in de straat? Al deze soorten staan onder druk door de huidige verduurzamingsslag van het huizenbestand waardoor veel gebouwen niet langer toegankelijk zijn.

Het is tegenwoordig daarom bij nieuwbouw of renovatie gebruikelijk dat er in het ontwerp voorzieningen worden ingepast. Vastgoed en biodiversiteit versterken elkaar. Wetenschappelijk is aangetoond dat een groene omgeving bijdraagt aan gezondheid, vastgoedwaarde, veiligheid en klimaat. Natuurinclusief is dus goed voor mens en dier. Er zijn heel veel (betaalbare) mogelijkheden, zie [hier](#). Het is per project wel maatwerk. Overleg tussen bouwkundige/architect en ecologisch deskundige gedurende het ontwerpproces is dan ook wenselijk. Zo wordt de slagingskans van de voorzieningen sterk vergroot.

² Dit onderzoek is reeds in gang gezet en zal worden afgerond in september 2022.